

Jiří Hlaváč

text: LUKÁŠ PAULŮ
Odpovídal: JIŘÍ HLAVÁČ

// Já mám
nicméně klid
v duši, protože
jsem nikdy
nedělal nic pro
ocenění.
Ta přišla jako
odměna za
snahu
a nápady.

Jiří Hlaváč

je český klarinetista, skladatel a vysokoškolský pedagog. Absolvoval konzervatoř v Brně ve třídě prof. Antonína Doležala (1963 – 1969) a absolutorium HAMU ve třídě prof. Vladimíra Řihy (1969 – 1974). Jako pedagog působil na konzervatoři v Plzni (1975 – 1985), na hudební fakultě Akademie múzických umění působí doposud. Od roku 1975 odehrál cca 3 000 koncertů v 50ti zemích 5ti kontinentů (např. Pražské Jaro, mezinárodní hudební festivaly v Bostonu, Berlíně, Budapešti, Paříži, Helsinkách, Miláně, Bratislavě, Bukurešti, Havaně aj.), v sólistické rovině, ale také v součinnosti s Barock Jazz Quintetem, Českým dechovým triem, Stamicovým kvartetem. Za svou činnost získal řadu ocenění: například Grammy classic (1991) za nahrávky klarinetových koncertů Františka Vincence Kramáře (společně s Vlastimilem Marešem), Zlatý štít Panton (1989) za nahrávku roku, Americký biografický institut – udělení titulu Muž roku (1998), Deska roku – Velká Británie (2005).

Jiří Hlaváč je zastupován OSA od roku 1993 a má zde registrováno 34 skladeb.

// Nějak jsem už tehdy vycítil, že má klarinet nádherné výrazové možnosti a že je všestranný ve všech žánrech.

// Letos v létě jste byl žhavým kandidátem na post ministra kultury. Na co první jste pomyslel?

Myslím, že mne nejvíce zajímalo to, jak koncipovat celý způsob práce, jak vybírat spolurealizátory představ a záměrů stran ministerské mise. Byl to aktuální krok a s ohledem na to, co se na ministerstvu dělo, i krok akutní. Nicméně neměl jsem pocitu, že budu něco zachraňovat, spíše, že bych měl spolupracovníky nově inspirovat a motivovat.

// Jak jste na nabídku nahlížel po jistém časovém odstupu? Co všechno jste zvažoval?

Těch momentů pro zvažování bylo mnoho, jsem pedagogem a snažím se věnovat svým studentům s maximální pozorností. Rozhodně jsem neuvažoval, o tom, že bych oznámil, že kvůli funkci na ně už nemám čas. To jsou vazby, které se tvoří roky a jsou velmi citlivé. Já jsem nikdy nesnil o politické kariéře a případnou činnost na ministerstvu jsem vnímal jako přechodnou, do konce volebního mandátu vlády. Nakonec se vše urychlilo, pro vládu i pro mne.

// Jste zastávce řešení problémů formou společné diskuse, naslouchání veškerým možným názorům a hledání optimálního řešení, ať jsou z jakékoliv hlavy. Domníváte se, že byste s těmito jasnými pravidly v české politice uspěl?

To neumím posoudit a neměl jsem možnost to vyzkoušet. Na jiných postech jsem pracoval a pracuji dosud formou hledání optimálního řešení pro jakýkoli problém a myslím, že mohu o sobě říci,

// Specifika klarinet má. Třeba transponování. Omezení máme jen my, klarinetisté, za to nástroj nemůže.

že jsem týmovým hráčem. Solitérství opravdu rád nemám.

// Jako klarinetista jste získal řadu ocenění. Je ovšem nějaké, které byste vyměnil za všechny ty, kterými jste byl již dekorován?

V otázce je trochu už i odpověď, vždy toužíme po tom, čeho jsme nedosáhli. Já mám nicméně klid v duši, protože jsem nikdy nedělal nic pro ocenění. Ta přišla jako odměna za snahu a nápadu, ale po něčem, na co jsem nedosáhl, toužím dlouho. Po klidném stáří...

// Jakou skladbu, jakého skladatele a kterého hráče na klarinet považujete za nejlepší?

To je jako v té pohádce „Kdo je na světě nej-mocnější?“. Za svůj život jsem poznal stovky skladeb a desítky autorů, podotýkám, že výborných skladeb a úctyhodných autorů. Viktor Kalabis mně dedikoval Tři imprese pro dva klarinety, Karel Husa Tři studie, Alexej Fried Kvintet pro Barock Jazz Quintet a mám i příspěvky od Ludka Hulana, Karla Velebného,

Kurta Dietmara Richtera, Teda Cursona, Miloslava Ištvana, či Pavla Blatného. Těch skladeb je více jak sto, tak vybírejte. Nicméně abych odpověděl – je to Aaron Copland a jeho Koncert pro klarinet, harfu, klavír a smyčce a jsou to dva klarinetisté – Eddie Daniels a Emma Johnson.

// S kým vás spolupráce nejvíce oslovila/nadchla?

Určitě bych zase mohl mluvit o desítkách skvělých hudebníků, s nimiž jsem si zahrál. O Big Bandu Gustava Broma, Slovenském komorním orchestru s Bohdanem Warchalem, o Due Boemi di Praga, o Symfonickém orchestru FOK, či rozhlasovém orchestru v Praze, o Stamicově kvartetu, Symfonickém orchestru v Minneapolisu, určitě o Leonidu Gorochovovi, Ivanu Klánskému, či Ivo Kahánkovi, Karlovi Růžičkovi, Igoru Ardaševovi, Petru Nouzovském. A moc rád nyní hraji s mými někdejšími žáky ve Five Star Clarinet Quartetu a také s Felixem Slovákem juniorem, jehož jsem na HAMU také učil.

// Proč jste zvolili právě klarinet, čím vás nástroj zaujal?

To za mne vybral Karel Krautgartner, když jsem jej ve svých třinácti letech slyšel hrát. Nějak jsem už tehdy vycítil, že má klarinet nádherné výrazové možnosti a že je všestranný ve všech žánrech. To oceňuji do dnešního dne, těch možností je skutečně moc a myslím, že jsem ani dodnes nepoznal, co klarinet může v hudbě zrealizovat.

// Má klarinet nějaká specifika, omezení? Jaká?
Specifika má. Třeba transponování; o omezení věru nevím. Omezení máme jen my, klarinetisté, za to nástroj nemůže. Omezením ale může být to, že nástroje často prasknou. Je to z nadprodukce výrobců a tudíž z chronického nedostatku kvalitního a vyzrálého dříví na jejich výrobu.

// Působíte na HAMU. Jaké aktuální problémy/otázky akademie nebo studenti nejvíce řeší?

Myslím, že už je patrný odliv zájemců o studium hudebních disciplin, protože jde o nákladné a dlouhé studium s velmi rizikovým následným uplatněním v praxi. Teď už budou přicházet jen ti, kteří jsou bytostně svázáni s hudbou. Možná, že je to ale dobře, kvantita nic neřeší a nepřináší. A nejen v hudbě.

// Na čem aktuálně pracujete?

Já jsem dost aktivní člověk, tak je toho hodně. Dokončuji Metodiku klarinetové hry pro vrcholový výkonnostní stupeň, připravuji se na koncerty doma i v zahraničí, dopisuji nový melodram na své texty pro klarinetové kvarteto a samozřejmě připravuji studenty na jejich výstupní koncerty a na dvě mezinárodní soutěže, které nás během roku a půl čekají. A pracuji také na své fyzické kondici a dobré náladě. Tento rozhovor, necht' toho je malým důkazem. /

TVOŘÍME HUDBU PRO VÁS

OSA - Ochranný svaz autorský
pro práva k dílům hudebním, o.s.

www.osa.cz